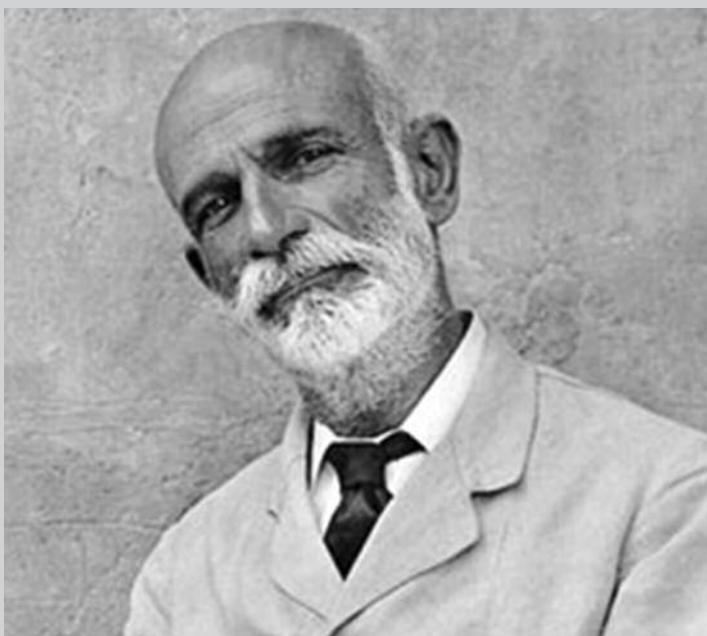

COMENIUS (1592 - 1670) Known also as “The Teacher of Nations”. In the former Czechoslovakia his name bear many schools, streets and squares while most of his ideas fell into oblivion. Yet reading some of his texts today, one is amazed by the universality and validity of his ideas. In his intellectual imaginations, he argued for cooperation and interreligious dialogue among nations. He wished for widely accessible education that should be acquired with cheerful curiosity and never ceased to believe in a sort of “universal light”. His concept of “the world’s improvement” still provides inspiration and enthusiasm. Teacher Comenius to all teachers: “I learned much from my teachers, more through life’s experience, but I gained the most from my students.”

DARINA ABRAHÁMOVÁ

JAN AMOS KOMENSKÝ (1592 - 1670) – učiteľ národov. V bývalom Československu pomenovanie škôl, ulíc a námestí. Ale potom si prečítate časti jeho univerzálneho diela a žasnete. Vo svojich intelektuálnych víziách videl nádej v spolupráci národov a v náboženskom dialógu, presadzoval dostupnú vzdelanosť získavanú radostnou zvedavosťou a neprestával veriť v univerzálne svetlo. Jeho predstava „nápravy sveta“ nás aj dnes inšpiruje a posilňuje. Učiteľ učiteľov Komenský: „Veľa som sa naučil od svojich učiteľov, viacej od života a najviac od svojich žiakov.“

DARINA ABRAHÁMOVÁ

FRANCISCO GINER DE LOS RÍOS (1839 – 1915) was a Spanish philosopher and educator and one of the most progressive and influential intellectuals of his era. In 1876 he founded the *Institución Libre de Enseñanza* which became the focal point for the reform of Spanish society through the expansion of liberal, lay education. Anchored on the principle of the “dignity of the child”, the ILE embodied the values of education through discovery, curiosity, tolerance and freedom of thought. His *Boletín de la ILE* was a critical periodical that brought a rare international perspective to Spanish society and letters through the collaboration of notable figures including Henri Bergson, John Dewey, Bertrand Russell, Charles Darwin, Maria Montessori, H.G. Wells and others. Giner’s legacy was severely damaged by the long dictatorship of Francisco Franco but is currently sustained by the *Fundación Francisco Giner de los Ríos*.

LAURENT BOETSCH

FRANCISCO GINER DE LOS RÍOS (1839 – 1915) – španielsky filozof, pedagóg a jeden z najpokrokovejších a najvplyvnejších intelektuálov svojej doby. V roku 1876 založil *Institución Libre de Enseñanza* (ILE), ktorá sa stala stredobodom reformy španielskej spoločnosti prostredníctvom rozmachu slobodného svetského vzdelania. Zakotvením princípu „dôstojnosti dieťaťa“ stelesňovala ILE hodnoty vzdelávania prostredníctvom objavovania, zvedavosti, tolerancie a slobody myslenia. Jeho *Boletín de la ILE* bol kritický časopis, ktorý ponúkal španielskej spoločnosti a jej kultúrnej komunite vzácny medzinárodný pohľad a spolupracoval s významnými postavami ako Henri Bergson, John Dewey, Bertrand Russell, Charles Darwin, Maria Montessori, H. G. Wells a ďalší. Ginerov odkaz vážne poškodila dlhotrvajúca Francova diktatúra, ale dnes ho udržiava Nadácia Francisca Ginera de los Ríos.

LAURENT BOETSCH

HANS P. M. ADRIAANSENS (1946) As a sociologist, Hans Adriaansens has a keen eye for both developments in the higher education landscape and group dynamics. Understanding that a dense academic community, in which students and their teachers interact intensively, can inspire them to achieve better results, he saw an opportunity to help higher education overcome some of its biggest challenges. He believes that the liberal arts and sciences model can inspire students, reducing dropout, making education more effective, and better preparing them for the complex challenges of the future. This insight led him to found *University College Utrecht* and *University College Roosevelt*, thereby introducing liberal arts and sciences colleges to Western Europe.

TEUN DEKKER

HANS P. M. ADRIAANSENS (1946) ako sociológ si vši­ma vývoj v oblasti vysokého školstva aj dynamiku v rámci kolektívu. Možnosť prekonať najväčšie výzvy vysokého školstva vidí v úzkom prepojení akademickej komunity, v ktorej medzi sebou študenti a učitelia intenzívne komunikujú, a tým dosiahnu lepšie výsledky. Je presvedčený, že spôsob štúdia v rámci Liberálnych umení dokáže inšpirovať študentov, znížiť neukončené štúdia, zefektívniť vzdelávanie a lepšie pripraviť študentov na zložité výzvy v budúcnosti. Toto poznanie ho viedlo k založeniu *University College Utrecht* a *University College Roosevelt*, prvých inštitúcií so študijným programom Liberálnych umení v západnej Európe.

TEUN DEKKER

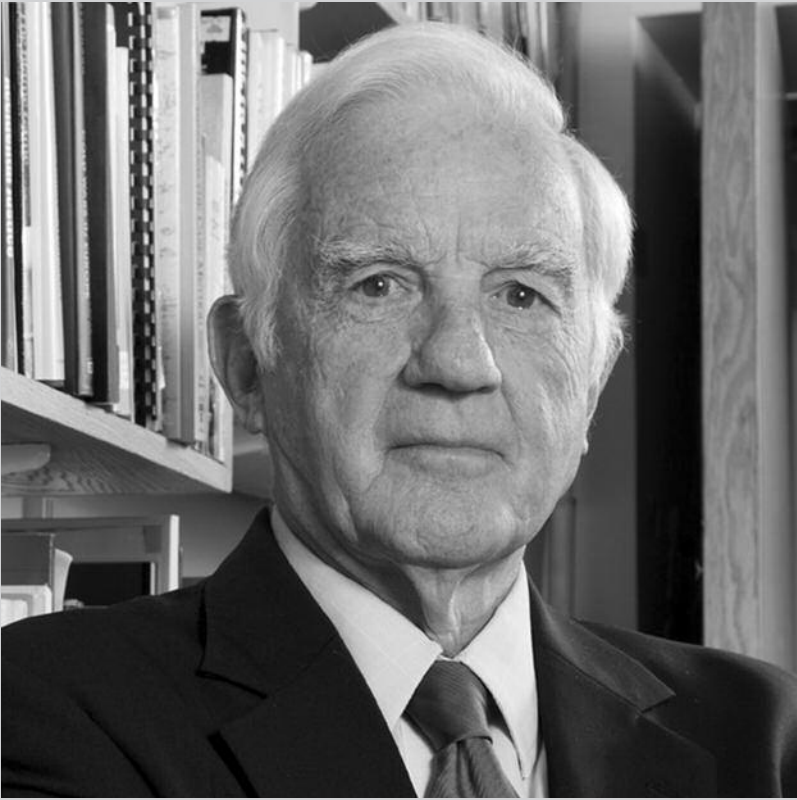

JOHN DEWEY (1859 - 1952) He was one of the most influential philosophers, social reformers and educators of the 20th century in the United States. His educational reform ideas were closely connected to similar reforms internationally and changed dramatically approaches to teaching and learning by focusing on the “investment” of the student in his/her education, a learning-by-doing methodology, and instruction in practical life skills. For Dewey, democracy served as the driving ethical center of education and he believed that the creation of democratic classroom communities would lead inevitably to widespread social reform.

LAURENT BOETSCH

JOHN DEWEY (1859 - 1952) patril k najvplyvnejším filozofom, sociálnym reformátorom a pedagógom 20. storočia v USA. Idey jeho reformy vzdelávania úzko súviseli s podobnými reformami vo svete a dramaticky zmenili prístup k výučbe a učeniu. Kládol dôraz na „investovanie“ študenta do svojho vzdelania, zdôrazňoval metódy praktickej výučby (*learning-by-doing*) a zručnosti praktického života. Pre Deweyho bola demokracia morálnou hnacou silou vzdelávania a bol presvedčený, že vytvorenie demokratickej komunity v školskej triede nevyhnutne povedie k rozsiahlym spoločenským reformám.

LAURENT BOETSCH

DEREK C. BOK (1930) He was a long-term Harvard President and in that capacity he focused more on undergraduate education than university presidents normally do. His widely known aphorism *If you think education is expensive, try ignorance* is in fact a tribute to the importance of undergraduate education. For without a thorough liberal arts college program, he implied, master programs are doomed to create giants on clay feet.

[When he heard of the newly established University Colleges in Europe – after the Bologna Declaration – he travelled to the Netherlands to support the new Colleges of Middelburg and Utrecht (UCRoosevelt and UCUtrecht) and set up a cooperation of these colleges with the Derek Bok Center on Teaching and Learning. His enthusiastic support was an important factor in the spread, the acceptance and further innovation of undergraduate colleges in Europe.

Derek Bok (1930) lives in the Boston area and is married to Sissela Myrdal, who is a Swedish-American philosopher and daughter of two Nobel Prize winners, Gunnar and Alva Myrdal. Bok's father served as Supreme Court justice of Pennsylvania and his grandfather was an immigrant from Holland.]

HANS ADRIAANSENS

DEREK C. BOK (1930) bol dlhoročným prezidentom Harvardovej univerzity a v tejto funkcii sa zameriaval na bakalársky stupeň štúdia viac než zvyčajne iní prezidenti tohto typu univerzít. Jeho slávny aforizmus: „*Ak si myslíte, že vzdelávanie je drahé, skúste ignorantstvo,*“ je vlastne poctou predgraduálnemu, teda bakalárskemu stupňu štúdia. Bok tvrdí, že bez vysoko kvalitného programu vzdelania v rámci Liberálnych umení (*Liberal arts college*) sú magisterské študijné programy odsúdené vyrábať obrov na hlinených nohách.

HANS ADRIAANSENS

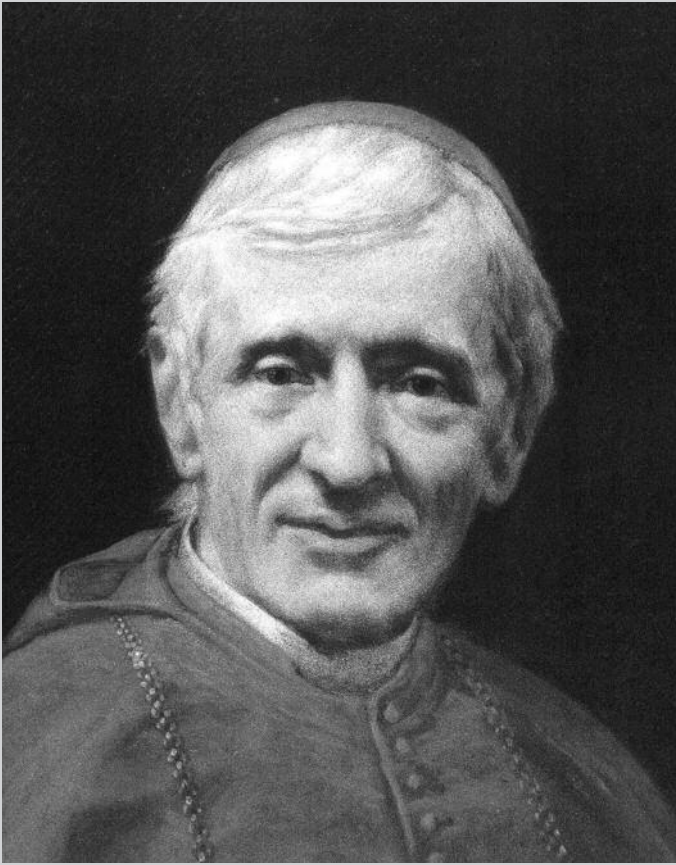

WILHELM VON HUMBOLDT (1767 - 1835) Prussian statesman and Enlightenment thinker, immensely admired abroad, he helped form the University of Berlin in 1810. His innovations, partly or in whole, inspired the mission of the modern university as a place for original research. Higher education for him was also an up-lifting process of self-realization, known as *Bildung* in the German philosophical tradition.

SHELDON ROTHBLATT

WILHELM VON HUMBOLDT (1767 - 1835) pruský štátnik a osvietenecký mysliteľ, veľmi vážny a známy v zahraničí. Zakladateľ Berlínskej univerzity v roku 1810. Jeho inovácie prispeli k tomu, aby sa moderná univerzita stala miestom základného výskumu. Vysokoškolské vzdelávanie pokladal aj za povznášajúci proces sebarealizácie, známy v nemeckej filozofickej tradícii pod pojmom *Bildung*.

SHELDON ROTHBLATT

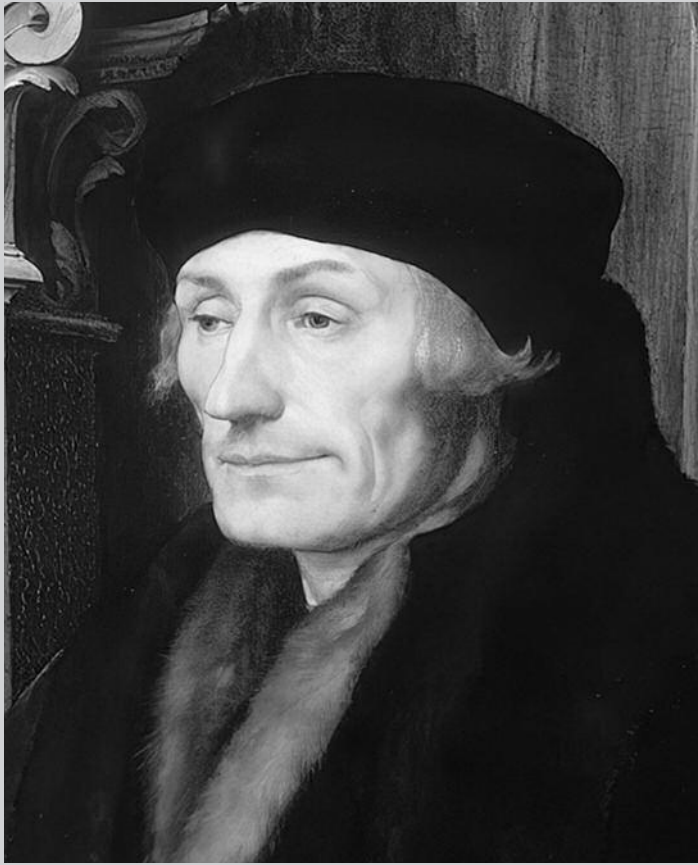

JOHN HENRY NEWMAN (1801 - 1890) From Anglican priest to Catholic cardinal, his contributions to higher education are prodigious. The founding rector of an Irish Catholic university, loosely regarded as a forerunner of today's National University of Ireland, he is the avatar of writings on the "idea of a university." Victorian Oxford was his own ideal.

SHELDON ROTHBLATT

JOHN HENRY NEWMAN (1801 - 1890) - anglikánsky kňaz, ktorý sa stal katolíckym kardinálom. Signifikantný je jeho prínos pre vysoké školstvo a novátorské chápanie „idey univerzity“. Bol zakladajúcim rektorom Írskej katolíckej univerzity, ktorá sa pokladá za predchodkyňu dnešnej Národnej univerzity Írska. Jeho vlastným ideálom bol viktoriánsky Oxford.

SHELDON ROTHBLATT

ERASMUS (1466 - 1536) stressed the importance of cooperative forms of education, which is one of the hallmarks of modern liberal arts and sciences education. Rather than viewing educators as authorities, who teach by the threat of punishment, he believed that stimulating students' interests is a better way of helping them internalize knowledge, thereby realizing their humanity.

TEUN DEKKER

ERASMUS ROTTERDAMSKÝ (1466 - 1536) zdôrazňoval význam vzdelávacích postupov postavených na spolupráci, ktoré sú aj ťažiskom vzdelávacej koncepcie moderných Liberálnych umení. Bol presvedčený o tom, že namiesto vnímania pedagógov ako autority, ktorá učí pod hrozbou trestu, je lepšie povzbudzovať záujem študentov nadobúdať vedomosti, a takto si zároveň uvedomiť svoju ľudskosť.

TEUN DEKKER

JULIE JOHNSON

KIDD President of Endeavor Foundation and a member of BISLA Board. She carries the legacy of her father, Christian Johnson, through the Foundation promoting and supporting the liberal arts education in the USA and Europe. For her, education should be student focused, personal and inspiring. Her support for various European projects is also due to her discovery of such an inspirational atmosphere in Europe. She is also personally involved in assisting and advising the many projects her Foundation supports.

She initiated the creation of the *Education Leadership Program (ELP)* that made the first contact with European scholars from post-communist countries in 1996, which led to the creation of *Artes Liberales in 1997 – a group of scholars supporting development of Liberal Arts in Central Europe. With her Foundation's support and personal advice BISLA was founded in 2006, and since 2015 her Foundation has supported ECOLAS (est. 2008) – both institutions based in Bratislava.*

JULIE JOHNSON

KIDD je prezidentka nadácie *Endeavour Foundation* (New York) a členka Správnej rady vysokej školy BISLA. Svojou aktivitou napĺňa odkaz otca Christiana Johnsona propagovaním a podporou vzdelávacieho modelu Liberálnych umení v USA, ale aj v Európe. Vzdelávanie má byť, ako píše, zamerané na študenta, osobné a inšpiratívne. Rôzne európske projekty podporuje aj vďaka tomu, že v Európe objavila takú inšpiratívnu atmosféru. Do pomoci a poradenstva pre mnohé projekty, ktoré jej nadácia podporuje, sa zapája aj osobne. Z jej iniciatívy sa vytvoril *Education Leadership Program (ELP)*, ktorý nadviazal prvý kontakt s európskymi akademikmi z postkomunistických krajín v roku 1996, čo viedlo k vzniku *Artes Liberales* v roku 1997. Vďaka jej podpore a osobným radám vznikla BISLA (2006) a od roku 2012 jej nadácia podporuje ECOLAS (zal. 2008) – obe inštitúcie so sídlom v Bratislave.

SAMUEL ABRAHÁM

JAN SOKOL

(1936 - 2021) was a prominent philosopher, educator, politician and a goldsmith, the latter thanks to the communist regime that during the 1950s prevented him from studying philosophy. Yet, Sokol very much valued this trade and manual experience. In the 1990s he founded at Charles University in Prague a liberal

arts institution that is called the Faculty of Humanities. A prolific writer, his texts range from philosophy, politics, religion to education. After 1989 he entered politics and only political intrigues prevented him from succeeding Václav Havel as President of the Czech Republic in 2003. Thanks to his efforts, while Minister of Education of the Czech Republic, tens of thousands of Slovak students are able to study and thrive in the Czech Republic under the same conditions as their Czech counterparts. Ján Sokol passed away in February 2021. He was a good friend and it is an honour that he was a frequent contributor to K&K.

JAN SOKOL

(1936 - 2021) bol popredný filozof, pedagóg, politik a vyznamenovaný zlatníkom – to posledné „zásluhou“ komunistického režimu, no Sokol si veľmi cenil túto skúsenosť z päťdesiatych rokov. Založil inštitúciu Liberálnych umení na pražskej Karlovej univerzite – *Fakultu humanitných štúdií*. Bol plodným autorom, jeho dielo siaha od filozofie, po

politiky, náboženstva až po vzdelávanie. Po roku 1989 vstúpil aj do politiky a len politické intrigy spôsobili, že v roku 2003 nenahradil Václava Havla vo funkcii prezidenta Českej republiky. Vo funkcii ministra školstva ČR zásadne prispel k tomu, že tisíce slovenských študentov môžu študovať v Českej republike za rovnakých podmienok ako českí študenti – také malé československé dedičstvo. Ján Sokol zomrel vo februári tohto roku.

Bol to dobrý priateľ a je mi ctou, že často prispieval do K&K.

SAMUEL ABRAHÁM

GEORGE SOROS (1930) Philanthropist, financier and philosopher. He is, in some circles and countries, unjustly viewed as a pernicious figure, which is more a reflection of the current political atmosphere in the world than of his deeds. This is quite a reversal, considering his role during the post-communist transformation. His contribution to the improvement of education after 1989 in Central Europe was immense at a time when the educational system was still in thrall to its communist legacy. Not only founding the CEU (originally intended also for Bratislava), but also ten of thousands of stipends and grants that offered opportunity to students and scholars to study in the West. He personally initiated, through his OSF and HESP funds, a network of independent "Invisible Colleges" that in Slovakia existed as The Society for Higher Learning (VVS) in 1996-2006.

SAMUEL ABRAHÁM

GEORGE SOROS - filantrop, finančník a filozof. V súčasnosti je v niektorých kruhoch, dokonca v krajinách neprávom vnímaný negatívne. Odráža to skôr súčasnú politickú atmosféru vo svete než jeho činy. Vzhľadom na jeho prínos počas postkomunistickej transformácie je tento vývoj skutočný paradox. Po roku 1989 vo veľkej miere pomohol hlavne univerzitnému vzdelávaniu v strednej Európe, ktoré sa len postupne zbavovalo dedičstva komunizmu. Nielenže založil Stredoeurópsku univerzitu (ktorá mala pôvodne pôsobiť aj v Bratislave), ale jeho Nadácia otvorenej spoločnosti a programu HESP poskytli desaťtisíce štipendií a grantov, ktoré ponúkli príležitosť študentom a akademikom študovať na Západe. Osobne podporil vytvorenie nezávislých tzv. „neviditeľných college“, z ktorých jeden, *Výberový vzdelávací spolk*, pôsobil v rokoch 1996 - 2006 aj na Slovensku.

SAMUEL ABRAHÁM

MILAN FTÁČNIK (1956 – 2021) mathematician, politician, Mayor of Bratislava and a friend of liberal arts education and Member of BISLA Board. As a Slovak Minister of education, he signed the Bologna Declaration in 1999. His sudden and premature death in May 2021 saddened all those of us who knew this intelligent, modest, politically moderate and always helpful human being.

SAMUEL ABRAHÁM

MILAN FTÁČNIK (1956 – 2021) bol matematik, politik, primátor Bratislavy, priaznivec vzdelávacej koncepcie Liberálnych umení a člen správnej rady vysokej školy BISLA. Ako slovenský minister školstva podpísal v roku 1999 Bolonskú deklaráciu. Jeho náhla a predčasná smrť v máji tohto roka zarmútila všetkých nás, ktorí sme poznali tohto inteligentného, skromného, politicky umierneného a vždy nápomocného človeka.

SAMUEL ABRAHÁM

MARTHA NUSSBAUM (1947) She is a contemporary American philosopher, educational thinker and Professor of Law and Ethics. Her defense of the humanities and the liberal arts as essential to all levels of education rests upon their value in creating democratic societies. She stresses the importance of connecting education to the humanities as a way to offset the current use of education as a mere instrument in the quest for economic productivity.

LAURENT BOETSCH

MARTHA NUSSBAUM (1947) je súčasná americká filozofka, mysliteľka v oblasti vzdelávania a profesorka práva a etiky. Jej obhajoba humanitných vied a liberálnych umení ako zásadných pre všetky stupne vzdelávania spočíva v ich hodnote pri vytváraní demokratických spoločností. Zdôrazňuje význam prepájania vzdelávania s humanitnými vedami ako protipól k vnímaniu vzdelávania v súčasnosti často ako nástroja na dosiahnutie hlavne ekonomickej produktivity.

LAURENT BOETSCH